

[Ib Christensen.]

doksalt, at bl. a. Danmarks liberale parti står bag noget sådant, medens f. eks. socialistiske partier på venstrefløj, som der er 3 af her i tinget, er blandt dem, der er modstandere af den tvangsøkonomi, som der er tale om.

Men nu vel, under udvalgsarbejdet er det blevet opklaret, at der er livsvigtige samfundsfunktioner, som i kraft af arbejdsmarkedets parter egne aftaler også vil fungere, selv hvis der skulle komme en storkonflikt til udbrud. Det drejer sig bl. a. om hospitaler, ambulancekørsel, brandvæsen, jordemødre, lægevagt m. m. På den anden side er det også blevet afdækket, at der er andre livsvigtige samfundsfunktioner – det drejer sig først og fremmest om elforsyningen – der ikke er sikret. Hvis det var således, at det afgørende for folketinget – eller i hvert fald for augustforligspartierne og regeringen – var at sikre de egentlige livsvigtige samfundsfunktioner, så kunne man foretage indgrebet blot ved at gribe ind på de områder, der drejer sig om egentlige livsvigtige samfundsfunktioner, og undgå hele denne historie med tvangsfornyelse af overenskomsterne i 2 år.

Der er selvfølgelig ingen, der ønsker en storkonflikt, men det bør oplyses, at generelt set er omkostningerne ved arbejdskonflikter meget små, og dertil kommer, at hvis arbejdsmarkedets parter har sikkerhed for, at regering og folketing i enhver situation, og specielt når der er tale om storkonflikt, vil gribe ind, så kan det afstedkomme en vis politisk spekulation og økonomisk uansvarlighed, som igen kan afstedkomme omkostninger, der er nok så store, ikke alene samfundsøkonomisk, men sandelig også med hensyn til folkestyret. Der er her tale om et tvangsindgreb over for arbejdsmarkedet, som med rette har vakt megen harme, megen mistillid og yderligere tendens til, at de enkelte befolkningsgrupper vil sørge for sig selv og først og fremmest varetage deres egne interesser, idet de har mistillid til folkestyrets evne til at sikre almenvellet og samfundsinteresser.

Dette er jo reelt en omgang tvangsindkomstpolitik. Vi påpeger i vor udtalelse i betænkningen den proportionsforvrængning, der er tale om. Der er tale om en lønramme på knap 1 mia kr. Det svarer til, hvad jordværdierne stiger på 14 dage. Der er tale om partier, som i februarforliget gennemførte en lettelse i jordejernes beskatning på 1½ mia kr. om året. Det er 50 pct. mere end denne ene milliard, som

disse hundredtusinder af lønmodtagere får over 2 år. Jeg synes, det er værd at slå disse tal fast, fordi det afspejler en proportionsforvrængning, som er ganske uhyrlig. Derfor har vi da også nævnt det i vores udtalelse i betænkningen.

Helt afgørende er naturligvis også det principielle. Her blev det også under udvalgsbehandlingen afdækket gennem de deputationer; vi modtog, at fagbevægelsen er imod disse indgreb, at fagbevægelsen er bekymret for, at man vil ændre på mæglingsforslaget, hvis man altså endelig vil lave det til lov, men at man først og fremmest af principielle og mange andre grunde er imod, at folketing og regering blander sig i det private arbejdsmarkeds aftaleforhold. Det gælder fagbevægelsen, men det gælder også arbejdsgiversiden, der som bekendt ikke har villet tilråde, at folketing og regering ophøjede dette mæglingsforslag, som arbejdsgiverne stemte nej til. Det vil altså sige, at i modsætning til, hvad forslagets tilhængere har søgt at give udtryk for, så støder det virkelig på alvorlig principiel og praktisk modstand hos begge arbejdsmarkedets parter, fordi der er tale om en videreførelse af den meget farlige politik, man har været inde på siden 1975 og også tidligere, med at det er staten, det er regering og folketing, der ultimativt fastsætter lønninger, arbejdsvilkår, priser og avancer osv. i erhvervslivet.

Dette er fjernt fra en fri økonomi, og det er i øvrigt også asocialt, at man ene og alene hæfter sig ved lønindkomsterne, ved arbejdsindkomsterne i almindelighed, mens man fører den stik modsatte politik, når det drejer sig om de arbejdsfrie gevinster, og dermed heller ikke imødekommer lønmodtagernes og andres krav om, at der skal gribes ind over for disse samfundsskabte værdier. Vi kunne i udvalget ikke få svar på, hvordan det gik med augustforligets planer om eller udsagn om, at der skulle ske en rimelig beskatning af kapitalgevinster. Det ligger helt og svæver.

Jeg skal slå fast, at vi fra retsforbundets side selvfølgelig anbefaler, at man forkaster dette forslag, af de grunde jeg her har nævnt, og som i øvrigt er beskrevet i vores mindretalsudtalelse i betænkningen. Da der imidlertid fra mange partiers side er givet udtryk for, at man sandelig ønsker arbejdsmarkedets parter fri aftaleret respekteret, og da man på den anden side er og må være så ansvarlige, at man ikke vil acceptere, at i egentligste forstand livs-